

Este a pártházban

Pillanatfelvételek Petőfitelepről

Délután hat óra tájban minden nap befutva várja rendszeres látogatóit Petőfitelepen a pártház. A klubszobában csendes, de izgalmas sakkpartik folynak, később bekapcsolják a tévét. Beljebb hol a pártvezetőség vagy pártcsoport, máskor a nőtanács, a népfront, esetenként a Vöröskereszt tart megbeszélést. Havonta egy-egy alkalommal pedig pártnapra is összejönnek a környék lakói.

Megszokták és megszerették

— Ez itt a mozgalmi munka központja, sőt gyakran a kulturálódási otthonunk is — mondja Eiler Márton, a párt-szervezet titkára. — Ötvenhét óta a miénk a ház, megszoktuk és megszerettük. Közös elhatározások szülőhelye ez, sok egyéni baj, probléma megoldására lertünk itt megoldást.

Aztán mások is bekapcsolódnak a beszélgetésbe. Eilerné és Újházi Szilveszterné, a nőtanács vezetőségi tagjai elmondják, hogy a pártházban szerveztek már szabás-varrás, játékkészítő és egyéb tanfolyamokat. Itt tartanak minden szerdán inspekción, amikor meghallgatják a kéréseket, panaszokat.

— Milyen ügyekkel jönnek ilyenkor az asszonyok?

A legkülönbébb ügyekkel, amikben mi eljárnak az illetékes állami szerveknél. Jó érzés, ha sikerül valamit elintézni — válaszol Újháziné, aztán folytatja: — Családi perpatvarokba, ifjúságvédelmi ügyekbe is be kell avatkoznunk a panaszok alapján. Ezek is igen nehéz ügyek, s nekünk nincs más eszközünk a bekésség érdekében, csupán a meggyőző szó. Mégse eredménytelen a munkánk. Olyan jó, hogy az emberek bizalmasak hozzánk.

Miről beszélnek?

Közben lassan megtelik a pártház tiszta ruhába öltözött asszonyokkal, férfiakkal. Csupa idős ember.

— Párttaggyűlés lesz ma — tájékoztatnak.

— Fiatál nem jár ide?

— Sajnos, kevés — válaszol a párttitkár. — Tévé-nézésre jön néhány, vagy ha évente egy-két alkalommal rendezvény van. A többség idős nyugdíjasokból áll, fiatalok a fiatalok a KISZ üzemi szervezetiben végeznek társadalmi munkát, ott is szórakoznak. De mindjárt más lenne a helyzet, ha volna egy kultúrothonunk... — Mostanában miről folyik a szó, ha összejönnek — érdeklődöm.

Közlök, hogy az árváltozások, a fizetés- és nyugdíjemelés a témát. Börcsök András a mezőgazdasági felfutási árak emelését említi:

— Helytelenül gondolkoznak, akik ezért irigykednek. Ez a mezőgazdasági termelés általános emelkedését szolgálja. Az pedig, hogy többet termeljen a mezőgazdaság, munkásérdek is a javából. Messzebbre kell tekinteni: az

intézkedés nekünk a holnapot hozza.

Kopasz János is belekapcsolódik a beszélgetésbe:

— Jócskán találkozok még az ember értetlenségével, ezért nagyon fontos, hogy mi, kommunisák világosan értjük az intézkedéseket s magyarázzuk meg azok lényegét, céljait. A kérdéseket soha nem szabad magyarázat nélkül hagyni, a helytelen vagy ferde vélemények mellett nem mehetünk el süketen.

Persze, a pártházban összegyűjtött emberek szervezési kérdésekkel is foglalkoznak. Közéleg a nemzetközi nőnap, ünnepséget rendeznek, már szétküldték a meghívókat: vajon befér-e mindenki a szűk terembe, citromot vagy rumot adjanak-e a teához.

Fiatálós tűzzel

Itt jegyzi meg Fogas Jánosné, hogy a Petőfi újtelepi Vöröskereszt minapi teadél-

utánjára valami szervezési hiba folytán elfelejtették meghívni az orvosukat, aki mostanában került a körzethez.

— Megbékül-e a doktor úr? — teszi fel a kérdést. Aztán mások megnyugtatták, hogy a szimpatikus orvos egyáltalán nem vette zokon az esetet, mert megértette a tévedést.

— Máskor ez mégsem fordulhat elő — állapítják meg, s ezzel ez az ügy lezárul.

...Kinn szürkül, amikor kezdődik a párttaggyűlés a nagyteremben. A téma: időszerű nemzetközi és hazai kérdések, élénk vitával. Ki mondaná, ha végighallgatta, hogy ezekben a túlnyomórészt idős emberekben kevesebb hűv lobog, mint a fiatalokban?

Mikor vége a taggyűlésnek leülnek a tévé elé, s szurkolnak Töröcsik Marinak. A fiatalságnak.

Kondorosi János

Tűzgömb az égholton

Nagyméretű meteor robbant szét hazánk felett

Számos levél és szóbeli bejelentés érkezett az elmúlt napokban a Bükkből és a fővárosból egyaránt az Uránia Csillagvizsgáló Intézethez egy rendkívül látványos természeti jelenségről.

A leírások szerint péntek este negyed 9 táján vakító fényesség öntötte el az eget: egy óriási meteor futott rajta végig, majd rövidesen darabokra szakadt. Darabjai, amelyek a robbanás után sem változtattak meg irányukat, tovább világítottak, sőt némelyikük szintén szétrobbant. A fényjelenséget több mint egy perccel utóbb követték a robbanás hangjai, mint távoli mennydörgéshez, ágyúzáshoz hasonló dörejek sorozata.

Amint dr. Kulin György, az Uránia Csillagvizsgáló igazgatója elmondta, a leírások alapján a meteor tömegét legalább néhány kilogrammra kell becsülni, de lehet, hogy elérte a mászat is. A tűzgömb keletkezésé-

nek helyét, magasságát pontosan megállapítani a rendelkezésekre álló adatokból nem lehet, annyi azonban bizonyosra vehető, hogy darabjai valahol az ország területén hullottak le. Ha sikerülne legalább egy részük megtalálása, a tudomány rendkívül értékes adatokhoz jutna bennük, hiszen most még az esetleges későbbi földi behatásoktól mentesen, eredeti állapotukban lehetne alapos fizikai és kémiai vizsgálatoknak alávetni őket.

Az Uránia Csillagvizsgáló vezetői és munkatársai kéri azokat, akik megtalálták a meteor egyes darabjait, erről és a tényről küldjenek minél sürgősebb értesítést.

Kóruspályázat a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára

A Művelődésiügyi Minisztérium zenei osztálya a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára pályázatot hirdet amatőr kórusok által előadható a capelle- vagy zongorakíséretes kórusművekre, forradalmi dalokra.

A műveket két kategóriában — felnőtt-, vegyes- és férfikari, valamint ifjúsági vegyes-, egyenmű és gyermekkórus kategóriában — bírálják el. Mindkét kategóriában első díjként 10 000 forinttal, második díjként 5000 forinttal, harmadik díjként pedig 3000 forinttal jutalmazták a szerzőket.

A díjnyertes művek esetében a kiemelkedő új költői szövegek szerzőit külön jutalomban részesítik. A pályamű előadási időtartama 2–5 perc.

A névvel és címmel ellátott pályamunkákat 1966. október 15-ig kell beküldeni a Művelődésiügyi Minisztérium zenei osztálya (V., Szalai utca 10–14.) címére.

A beérkezett műveket

Négyezer hold új gyümölcsös

A szőlő-gyümölcsstermelő szakcsoportok elnökeinek, valamint az illetékes főhatóságok vezető munkatársainak részvételével országos tanácskozást rendeztek szedán a SZÖVOSZ székházában. A tanácskozáson a szőlő-gyümölcsstermelő szakcsoportok helyzetével és további feladataival kapcsolatos kérdéseket vitatták meg.

Az országban jelenleg 80 szakszövetkezet működik. Tagjaik száma meghaladja a 33 000-et, s több mint 125 ezer hold — 25 százalékban szőlő és gyümölcsös — tartozik az érdekeltségi területükhöz. A már összeállított tervek szerint a harmadik ötéves terv időszakában csaknem 4000 holddal gyarapítják közös kezelésben lévő szőlőik és gyümölcsöseik területét.

A tanulásról sem mondtak le

Pályaválasztási előkészületek a Ságvári gimnáziumban

Már harmadik osztályban elkezdődött. Osztályfőnöki órákon, KISZ-gyűléseken mindig aktívabb volt az érdeklődés, ha a minden napal közeledő pályaválasztásról esett szó. Ki mi legyen, technikus, adminisztrátor, vagy éppenséggel vegyész, orvos, ezt sokszor még a gimnázium negyedik osztályában is nehéz eldönteni. Pedig kell!

Jelentős fordulópont ez a tízenyolc évesek életében — a lelkiismeretes pedagógus nagy körültekintéssel, tervszerű alaposítással tud ehhez segítséget nyújtani.

Mindenhol nagy szükség van

Az érettségi előtt álló tanulók a napokban töltötték ki véglegesre a továbbtanulási íveket. De mi történt eddig? A Ságvári gimnáziumban két ízben rendeztek nagyszabású pályaválasztási ankétot, meghívott előadók, filmvetítéssel. Novemberben a szülőknek, február elején pedig a negyedikeseknek. A tanácsadó és tájékoztató célja az volt, hogy elősegítse a tanulók reális pályaválasztását, érzékeltesse a továbbtanulási esélyeiket, ugyanakkor megmutassa a népgazdaságnak azokat a területeit, ahol lehetőségek nyílnak az elhelyezkedésre. A főiskolákra és egyetemekre ugyanis — nyílt titok — csak a legkiválóbbak mehetnek, de ügyes, szorgalmas, tehetséges emberekre mindennél nagy szükség van. A

jövőendő életpálya keresése szempontjából jelentős feladat hárul az osztályfőnökökre is — a tanulók elképzeléseinek a realitásokhoz való hangolása, a helyes, ki-elégítő választás tudatos segítése, esetleg irányítása.

Csak 13-an

S ezt a munkát dicséretesen végezték el a Ságvári gimnáziumban. Mindkét előzetes tájékoztató felmérés követte. Érdekes, hogyan alakult a tanulók elképzelése a fiúknál és hogyan a lányoknál. Suki Béla osztályában — a csak fiúkból álló IV/D-ben — az első ankét után harmincegy diák közül 22 írt ígert a továbbtanulási kérdőívekre, a második tájékoztatót követően pedig csak 13-an. A IV/C lányosztályban — osztályfőnök Nagy Józsefné — először 19-en akartak főiskolára, egyetemre jelentkezni, később itt is 13-ra csökkent ezeknek a száma. A többi laboráns, adminisztrátor, asszisztens, műszaki rajzoló, diétás nővér, a fiúknál pedig autószerelő, orvosi műszerész, raktáros, könyvelő, rádió- és tv-szerelő szeretne lenni.

Akik meggondolták

— Végig jeles tanuló voltam, s talán nem pályáztam

esélytelenül a főiskolára, orosz-testnevelési szakra — mondja Tóth Klára a IV/C-ből. — Utólag azonban megdöntöttem a dolgot. Hosszú lenne az a négy év tanulmányi idő, szüleim se tudnának anyagilag támogatni, bár teljesen rám bízta a választást. Kedvenc tárgyam az ábrázoló geometria, de az egyetemre mégse merek vállalkozni. Valószínűleg adminisztrátornak megyek a nagyfai célgazdaságba, ahol már előzőleg is dolgoztam, s a munka mellett levelező hallgatóként tanulok tovább.

A IV/D-s Kelemen Imre így beszél:

— Nálam is vannak anyagi problémák, mivel szüleim a dunántúli Bodajkon laknak, én Szegeden tanulok, s Pestre, a műszaki egyetemre készültem. Úgy érzem azonban, nem éri meg egy sikertelen felvételi megkockáztatása, ha jelenleg biztosan el tudok helyezkedni Székesfehérváron tv-műszerésznek. A tanulás viszont az én programomban is szerepel.

Lehet, hogy ezek a fiúk nem is választottak rosszul? A tanulási szándékról egyikük sem tett le. Van rá lehetőség a továbbiakban is!

Nikolényi István

„Szeretem a virágokat, de még jobban a gyerekeket“

— Egy levél nyomán —

Tudott dolog, hogy a serdülő gyerekek a lecke végzetével leszaladnak az udvarra, vagy a játszótérre, s a kis barátokkal az önéletrajzban kikapcsolódnak. Több helyen azonban a gyerekeknek tilos az udvaron játszani. Erre nincs írott jogszabály, a házfelügyelő mégis őrizi a ház csendjét, óvja a nagy gonddal ültetett virágokat a gyerekektől. P. M.-né olvasónk a Tolbuhin sugárút 42. szám alól szinte kétségbeesve fordult a szerkesztőséghez panaszával. Náluk ugyanis több gyerek van a házban, de az udvaron nem játszhatnak, mert azt a házfelügyelő feladta, s virággal ültette be.

Szép a szempont, nemes az elképzelés, miszerint virágosítani, parkosítani kell városunkat a tavaszi és nyári hónapokban. De nem

eshetünk túlzásba, s feltétlenül figyelemmel kell lenni a gyerekek mozgási lehetőségeire. Legyen virág az udvarban, de úgy, hogy a gyermekeket ne gátolja a játszásban. Az udvarteret, amennyire lehet, a gyerekek rendelkezésére kell bocsátani. Hadd játszanak, mozogjanak, s ahelyett, hogy a felnőttek gátolják, inkább szeretettel intsek őket az olykor helytelen lármázás beszüntetésére, esetleg a durva játék befejezésére, s a virágok védelmére.

Joggal és helyesen jegyzi meg olvasónk panaszoslevele végén: „En is híve vagyok a Virágos Szegedért mozgalomnak, de az ne történjék a gyerekek rovására. En is szeretem a virágokat, de még jobban a gyerekeket“.

L. E.

Magyar találmány a bélyegfogazás

Kevesen tudják, hogy a két átütötte, átlukasztotta. bélyegfogazás, a levélbélyeg elválasztásának legelőszőrűbb módja egy magyar postamester nevéhez fűződik. Ismeretes, hogy az 1850-es években Magyarországon az osztrák postabélyegek voltak forgalomban és az ívekről az egyes bélyegeket többnyire olló segítségével vágták le. Ez volt a hivatalosan megállapított leválasztási mód egészen 1858 végéig, s helyenként-időnként mégma is alkalmazták. Az ilyen bélyegeket a filatelisták „vágott bélyegeknek“ nevezik. A magyarországi Homonna központi postahivatalában egy postamester — akinek nevét sajnos nem jegyezték fel — saját szakállára újítást vezetett be: hogy a bélyeg elválasztásakor megkönnyítse a szétválasztást, a bélyegköz-

ket átütötte, átlukasztotta. 1852-ben bukkantak fel az első Homonnáról származó átütéses fogazású bélyegek, de már néhány hónap után — ismeretlen okból — megszűnik használatuk és helyettük megjelenik ugyanez a fajta átütéses fogazású Tokajban. Itt, ebben az élelnek kereskedelmi forgalmú vásárhelyen, mintegy másfél évig mutatható ki használata, s ez a magyarázata annak, hogy a jelenség mint „tokaji átütés“ vált ismertté a filatelisták körében, holott igazság szerint „homonnai átütésnek“ kellene nevezni. A szakirodalom világszerte egyetért abban, hogy a bélyeg szétválasztásának új-szerű módja Magyarországról indult el hódító útjára.

Kálmán Sándor

Játszók és szerepek

Nuri: Berdál Valéria

Berdál Valéria belépése D'Albert operájának előadógárdájába több mint üde színfolt; szerepköri telitalálat. Talán mindenekelőtt eredendő mély lírai egyéniségének köszönhető, hogy Nuri színpadi alakjával oly közel rokonságot tudott teremteni. Alkatilag és hangilag sem kellett ennek a szerepnek különösebb formáló hatást gyakorolnia; ahogy Berdál ezt ösztönösen csinálta, úgy jó, ahhoz sem elvenni, sem hozzátenni nem érdemes. Megnyerő egyénisége, kulturált játéka a hegyek alján élő nyílt szívű, őszinte pásztorki lány tökéletes alakját vitte színpadra, azt a figurát, melyen szinte lépésenként válik lekontrollálhatóvá, nemcsak a megalázott Márta lelki tragédiája, hanem a drámai katarzisz folyamata is.

N. I.

Csütörtök, 1966. március 3. DEL-MAGYARORSZÁG 5

GYORSPOSTA · GYORSPOSTA GYORSPOSTA · GYORSPOSTA

VIZET AD AZ ÚJ KÚT

Szegeden a Damjanich és az Árvíz utca sarkán korszerűsítették a közikifolyót. A Szegedi Víz- és Csatornaművek Vállalat szerelői minden munkát el is végeztek. A régi közikifolyót le-szerelték, az újra pedig rákapcsolták a vizet. Azaz rákapcsolták volna, csak hogy a főcsőnél nem nyitották meg a csapot, s így az új kút nem ad vizet. A környékbeli lakóknak két-három utcát kell tovább menni, ha vizet akarnak inni. Miért ez a feledékenység? — írja szerkesztőségünkhez küldött levelében Németh István Szeged, Ar-

víz utca 47. szám alatti lakos.

*

Újvári József, a Szegedi Víz- és Csatornaművek Vállalat termeltetési osztályának vezetője elmondotta, hogy a kérdéses közikifolyóval kapcsolatos munkák még nem készültek el véglegesen. Az új kúthoz lefolyót kell még építeni. Ezt a munkát azonban a sürgős belvízvédelmi feladatok miatt kicsit el kellett halasztaniuk. A közeli napokban most már az új közikifolyónak is biztosítani majd szabad vízfolyást, s így vizet ad a kút.